

POLICY BRIEF

VALIDERING AF REALKOMPETENCER i Norden – sammenhæng mellem mennesker og politik

Nordisk Netværk for
Voksnes Læring

"NVL's Ekspertnetværk for validering har eksisteret siden 2005"

NORDISKE UDFORDRINGER INDEN FOR VALIDERING

- 1 Fokus på VPL som politikområde
- 2 Behov for nationale, sammenhængende VPL strukturer
- 3 VPL forbindelser til EQF/NQF/ECVET
- 4 Behov for at identificere målgrupper for VPL gennem forbedret statistik
- 5 Behov for data om investeringer, effekter og bæredygtighed
- 6 Behov for at udvikle praksis for særlige målgrupper
- 7 Øget kendskab til VPL
- 8 Forbedring af vejledning i VPL
- 9 Kompetenceudvikling af VPL-praktikere
- 10 Udvikling af VPL-metoder
- 11 Tættere forbindelse mellem arbejdsliv og uddannelse
- 12 Tættere forbindelse mellem den tredje sektor og uddannelse/arbejdspladser
- 13 Samarbejde indenfor Videregående Uddannelse
- 14 Uddannelsesmæssige konsekvenser af VPL
- 15 Holdningsændring til VPL

INTRODUKTION

Dette 'policy brief' er udarbejdet af Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL) med henblik på at fremhæve de resultater, der er opnået inden for validering i Norden, og samtidig pege på, hvilke yderligere tiltag der er nødvendige i arbejdet med at implementere Europarådets anbefalinger fra 2012. Anbefalingen er, at medlemslandene skal have et holistisk validerings-system af høj kvalitet på plads i løbet af 2018.

Den viden, der ligger til grund for dette policy brief, er indsamlet af NVL's Ekspertnetværk for validering. Netværket består af nøgleorganisationer, der er involveret i udviklingen af politik og praksis inden for validering i alle de nordiske lande samt Grønland, Færøerne og Åland. Netværket har eksisteret siden 2005, hvor Nordisk Ministerråd satte fokus på anerkendelse og validering af voksnes kompetencer som et prioriteret område inden for det nordiske samarbejde om voksenlæring. I Danmark bruges betegnelserne RKV og IKV for henholdsvis realkompetencevurdering og individuel kompetencevurdering.

BAGGRUND

Det er vigtigt for de nordiske lande at være på forkant med VPL (validation of prior learning) praksis og politik, da vurdering og anerkendelse af realkompetencer har stor betydning for de nordiske landes økonomi og for arbejdskraftens fleksibilitet, adgang til efteruddannelse og muligheder for nye jobs.

I 2005 var VPL-systemerne meget forskellige i de nordiske lande og i selvstyreområderne Færøerne, Åland og Grønland. I Finland og Norge var der etablerede VPL-procedurer og lovgivning, mens Sverige havde større fokus på validering af arbejdsmarkedskompetencer. Island var lige begyndt at udvikle et VPL-system, og Danmark gennemførte en indledende lovgivning om VPL. I selvstyreområderne eksisterede VPL i praksis ikke.

I 2008 indledte ekspertnetværket arbejdet med dokumentet "*Challenges in the work of recognition/validation of prior learning in the Nordic countries*", som definerede 15 kerneområder, der skulle arbejdes videre med i de nordiske lande. Dokumentet har været retningsgivende for ekspertnetværkets videre arbejde; flere forskellige værktøjer for praktikere og beslutningstagere er blevet udviklet for at imødekomme landenes behov og sikre forbindelsen til de europæiske politikker og retningslinjer, herunder især Europarådets anbefalinger fra 2012.

Synliggørelse af det nordiske VPL-arbejde

Ekspertnetværket samarbejder med EU Kommissionen, European Association for the Education of Adults, UNESCO Institute for Lifelong Learning og EPALE

ØGET KENDSKAB TIL VPL

Det har været centralt for ekspertnetværkets arbejde at øge kendskabet til VPL. Gennem årene er der arrangeret flere nordiske og nationale konferencer om VPL, der har taget vigtige VPL-emner op og haft stor betydning for udviklingen af VPL i Norden. For eksempel har Færøerne nu en lovgivning, der handler om VPL og livslang læring. Den færøske repræsentant i NVL-ekspertnetværket har udtalt, at Netværkets viden og ekspertise har haft stor indflydelse på udviklingen på Færøerne. I Sverige er der udviklet VPL MOOCs; i Finland anvendes det kvalitetsværktøj, Netværket har udviklet, i VPL-praktikkerkurser; i Danmark er der nedsat en RKV-

arbejdsgruppe (på ministerie-niveau, med deltagelse af arbejds-markeds- og uddannelsesorgani-sationer); og i Island er Roadmap 2018 blevet brugt af Uddannelses-ministeriet som benchmark-værktøj.

Ekspertnetværket er blevet en be-troet samarbejdspartner for EU Kommissionen, EAEA og UNESCO Institute for Lifelong Learning med hensyn til udveksling af ekspertise og erfaringer. Flere internationale VPL-konferencer er blevet arrangeret i samarbejde med ekspert-netværket.

Ekspertnetværket har udviklet adskillige værktøjer, der omhand-ler valideringskvalitet, kompe-tenceprofiler for VPL-praktikere,

e-værktøjer til VPL, en anbefaling til valideringsvejledning, og adskil-lige forskningsrapporter om vali-dering. Tilsvarende er der udviklet en hjemmeside for VPL-praktikere og et værktøj – Roadmap 2018 – til monitorering og benchmark af Europarådets anbefaling for udvik-lingen i de nordiske lande. Værktøj-erne er blevet fremhævet i nationa-le, nordiske og europæiske fora, på seminarer og workshops.

Endelig samarbejder Ekspertnet-værket tæt med EU Kommissio-nens Electronic Platform for Adult Learning in Europe – EPALE. Via EPALE spredes ekspertnetværk-ets udviklingsarbejde over hele Europa.

Politikpåvirkning og nordiske værdier

- European Guidelines for Validating Non-formal and Informal Learning
- European Inventory on Validation of Non-formal and Informal Learning
- VPL Biennalen

POLITIKPÅVIRKNING PÅ EUROPÆISK NIVEAU

Gennem årene har Ekspertnetværk for Validering haft mulighed for at påvirke den europæiske politik-udvikling. Netværket har kommenteret på 'European Guidelines for Validating Non-formal and Informal Learning' fra 2014 og bidraget med nordiske værdier, såsom vigtigheden af vejledning, kom-petenceudvikling af praktikere og betydningen af individet i valide-ringsprocessen. Kommentarerne blev vel modtaget og inkluderet i dokumentet.

Adskillige af ekspertnetværkets medlemmer har bidraget med lande-status-rapporter til 'the European Inventory on Validation of Non-formal and Informal Learning', som opdateres og udgives af CEDEFOP og EU Kommissionen. Rapporterne indeholder eksempler

på praksis fra medlemslandene, og eksemplerne fremhæves i temarap-porter, der udarbejdes på baggrund af landerapporterne. Praksis fra de nordiske lande har fået stor op-mærksomhed og har påvirket poli-tikudviklingen tilsvarende.

Et af de største internationale va-lideringsarrangementer i Europa er VPL Biennalen. Den blev første gang afholdt i Holland, anden gang i Danmark og den tredje, kommen-de VPL-Biennale, bliver afholdt i Berlin i Tyskland i maj 2019. Eks-pertnetværket har været dybt in-volveret i alle konferencerne i for-hold til planlægning, ekspertbidrag og indholdsproduktion. Netværkets værktøjer er blevet præsenteret på konferencerne og har dermed fået adgang til et stort publikum.

ANBEFALINGER

Det nordiske samarbejde inden for voksenuddannelse og vurdering og anerkendelse af realkompetencer er unikt og har et stort potentiale. For at opnå optimal effekt, er der dog brug for endnu tættere samarbejde mellem det nordiske ekspertnetværk og uddannelsesinstitutioner og andre beslutningstagere på nationalt niveau.

De nordiske lande har lagt vægt på individets rolle som central for VPL-processen. Hvis individet skal kende til og få det fulde udbytte af VPL-systemerne, skal politikudviklingen tage højde for de forskellige målgruppers behov og sikre, at de imødekommes på passende vis.

Der skal yderligere udvikles på modeller for opfølgning og forbedret koordination.

Arbejdsmarkedet skal integreres bedre i VPL og livslang læring i form af kompetencebehovsforudsigelser og kvalitetssikring.

Kompetenceudvikling af VPL-praktikere bør udvikles som en fælles nordisk indsats med henblik på at bevare og forbedre kvaliteten i VPL.

Efterhånden som vurdering og anerkendelse af realkompetencer får større betydning i den europæiske politikudvikling, skal det sikres, at de nordiske synspunkter og værdier får indflydelse på politikudviklingen på europæisk niveau. Forbindelsen mellem validering og de nationale kvalifikationsrammer skal styrkes, især i forhold til uformel læring. De nordiske lande kunne have en vigtig rolle at spille i den proces.

KOMMENDE NORDISKE TILTAG

- Systematisk politikpåvirkning med nordiske synspunkter for VPL i Europa
- Tættere samarbejde mellem NVL og nationale beslutningstagere
- Bedre sammenhæng mellem de nationale kvalifikationsrammer (NQFs) og uformel læring
- Forbedret opfølgning på og koordinering af VPL
- Bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og kompetencebehovsforudsigelser og kvalitetssikring
- Kompetenceudvikling af VPL-praktikere.

Publikationstidslinje

